

Η πορεία του Χίτλερ προς την εξουσία

Μια παρέα ερασιτεχνών ήταν η ομάδα, της οποίας ο Αδόλφος Χίτλερ έγινε μέλος, στα 1919. Γεννημένος στην Αυστρία το 1889, μετακόμισε στο Μόναχο (1913). Ήθελε να γίνει καλλιτέχνης ή αρχιτέκτονας αλλά ποτέ δεν μπόρεσε να τα βγάλει πέρα με τα μαθήματα. Όταν ξέσπασε ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος, κατατάχθηκε στον βαυαρικό στρατό και, μετά την ήττα, έγινε κρατικός πράκτορας με αποστολή τη διάβρωση μικρών κομμάτων.

Ιδέα δεν είχε ο ίδιος για τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της εποχής του. Διέθετε, όμως, συναρπαστική ευγλωττία και άκρατο σωβινισμό. Σε λιγότερο από ένα χρόνο, στις 24 Φεβρουαρίου του 1920, ο Χίτλερ ήταν αρχηγός της ομάδας, την οποία έπρεπε να διαβρώσει, και πραγματοποιούσε την πρώτη του δημόσια εκδήλωση σε μια μπυραρία, στο Μόναχο. Εκεί, διάβασε τις «25 Θέσεις» του: Ένα συνοθύλευμα από θέσεις του πανγερμανισμού, του σοσιαλισμού, του φασισμού και της θεωρίας για την ιεραρχία των φυλών.

Στα 1923, το γερμανικό μάρκο έχει εκμηδενιστεί και οι άνεργοι στη Γερμανία έφταναν τα 2.000.000, αριθμό πρωτοφανή για την εποχή. Ο Χίτλερ πίστεψε πως ήρθε η ώρα να κάνει πραξικόπημα. Χρησιμοποίησε τα 20.000 μέλη των ταγμάτων εφόδου που είχε οργανώσει αλλά η απόπειρα απέτυχε. Ο Χίτλερ συνελήφθη και καταδικάστηκε σε φυλάκιση πέντε χρόνων.

Η περίπτωση του προκάλεσε το ενδιαφέρον του δημοσιογράφου Τζορτζ Σιλβέστερ Βιερεκ που τον επισκέφθηκε στη φυλακή και συνομίλησε μαζί του. Η εντύπωση, που αποκόμισε, αποτυπώνεται σε μια φράση που του αφιέρωσε:

«Αν αυτός ο άνδρας ζήσει, θα γράψει ιστορία».

Ο Βιερεκ χαρακτήρισε το Χίτλερ ως το πιο τραγικό παράδειγμα του «μηχανισμού

υπερπλήρωσης του γερμανικού συμπλέγματος κατωτερότητας».

Ο Χίτλερ όχι μόνο επιβίωσε αλλά και εκμεταλλεύτηκε τον χρόνο του στη φυλακή για να υπαγορεύσει στον Ρούντολφ Ες το βιβλίο «Ο αγών μου» («Mein Kampf»). Αμνηστεύτηκε το 1924 και ξανάφτιαξε την ομάδα του με την υποστήριξη του στρατηγού Έριχ Λούντεντορφ, που ήταν ήδη βουλευτής.

Στα 1928, ο Χίτλερ βάφτισε την ομάδα Εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα (Nazional Sozialistische και, για συντομία, Nazi). Η αύξηση της επιρροής των κομμουνιστών έπεισε τους μεγιστάνες της βιομηχανίας (Κρουπ, Τίσιν, Ρέχλιν, Ζίμενς κ.λπ.) να τον χρηματοδοτήσουν γενναία. Στα 1930, όταν έφτασαν στη χώρα οι παρενέργειες από το κραχ του χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης (Οκτώβριος 1929), οι άνεργοι στη Γερμανία αριθμούσαν 4.000.000 και η χιτλερική προπαγάνδα εξασφάλισε 107 ναζιστές στη Βουλή.

Οι νέες εκλογές ορίστηκαν για τις 22 Ιουλίου του 1932. Δυο βδομάδες νωρίτερα, στις 9 του μήνα, ο ίδιος εκείνος δημοσιογράφος που τον είχε επισκεφτεί το 1923, ο Τζορτζ Σιλβέστερ Βιερκεκ, δημοσίευσε στο «Λίμπερτι» τη συνέντευξη, που ακολουθεί. Έναν παραληρηματικό μονόλογο, που αποκαλύπτει την ψύχωση του Χίτλερ με τους ξένους και τους μπολσεβίκους:

«Όταν θα αναλάβω τη Γερμανία θα δώσω τέλος στην υποτέλεια προς τους ξένους και το μπολσεβικισμό στη χώρα μας».

Ο Αδόλφος Χίτλερ απομάκρυνε βίαια την κούπα του λες κι αντί για τσάι περιείχε την ίδια την πεμπτούσια του μπολσεβικισμού.

«Ο μπολσεβισκισμός είναι η μεγαλύτερη απειλή μας», συνέχισε: Ο γερμανικός μπολσεβικισμός κρατά σε ισχύ τις συμφωνίες των Βερσαλλιών και του Σεν Ζερμέν. Ειρηνευτικές συμφωνίες και μπολσεβικισμός είναι τα δύο κεφάλια του ίδιου τέρατος. Πρέπει να τα συνθλίψουμε και τα δύο».

Όταν ο Αδόλφος Χίτλερ ανήγγειλε το πρόγραμμά του, η έλευση του Τρίτου Ράιχ που επαγγελόταν έμοιαζε να απέχει πολύ. Κερδίζοντας αλληπάλληλες εκλογές, η εξουσία του Χίτλερ μεγαλώνει μέρα τη μέρα. Μπορεί ο Χίντεμπουργκ να είναι πρόεδρος, αλλά ο Χίτλερ ηγείται σήμερα του μεγαλύτερου γερμανικού κόμματος. Εκτός κι αν ένας νέος ηγέτης αναδυθεί μέσα σε μια νύχτα, δεν υπάρχει κανείς στη Γερμανία που να μπορεί να αντιπαρατεθεί στον Χίτλερ, πέρα από τον Χίντεμπουργκ. Και αυτός είναι 85 ετών. Ο χρόνος είναι με το μέρος του Χίτλερ και είναι πολύ πιθανόν πλέον να του δοθεί η ευκαιρία να αναλάβει το ρόλο ενός Γερμανού Μουσολίνι.

- Γιατί αποκαλείσθε εθνικοσοσιαλιστής, όταν το πρόγραμμά σας έρχεται σε απόλυτη αντίθεση με κάθε τι που συνήθως εννοούμε ως σοσιαλισμό;

«Ο σοσιαλισμός είναι η επιστήμη που ασχολείται με το κοινό καλό», δήλωσε θυμωμένα, αφήνοντας με βρόντο το φλιτζάνι του στο τραπέζι: «Ο σοσιαλισμός δεν είναι ταυτόσημος με το κομμουνισμό κι ο μαρξισμός δεν είναι σοσιαλισμός. Οι μαρξιστές σφετερίστηκαν τον όρο, στρεβλώνοντας το νόημα του. Εγώ θα αρπάξω το σοσιαλισμό από τους σοσιαλιστές. Γιατί ο σοσιαλισμός είναι ένας πανάρχαιος άριος γερμανικός θεσμός. Οι πρόγονοί μας μοιράζονταν τα κτήματα και καλλιεργούσαν το ιδανικό του κοινού καλού. Αντίθετα από τον μαρξισμό, ο σοσιαλισμός δεν απορρίπτει την ατομική ιδιοκτησία, δεν αρνείται την ατομικότητα και την προσωπικότητα κι είναι πατριωτικός. Αποφασίσαμε να αποκληθούμε εθνικοσοσιαλιστές γιατί ο σοσιαλισμός μας είναι εθνικός: Απαιτούμε να ικανοποιήσει το Κράτος τα δίκαια αιτήματα των εργαζόμενων τάξεων στη βάση της φυλετικής αλληλεγγύης. Για μας, κράτος και φυλή είναι ένα και το αυτό».

- Ποιες είναι οι βασικές θέσεις του πολιτικού σας προγράμματος;

«Πιστεύουμε στο σύνθημα νους υγιής εν σώματι υγιεί. Το πολιτικό σώμα πρέπει να είναι υγιές για να μπορέσει να υγιάνει το πνεύμα. Είναι η νοσηρότητα των περιθωριακών γειτονιών που ευθύνεται για το σύνολο σχεδόν της ανθρώπινης αχρειότητας, περιλαμβανομένου και του αλκοολισμού. Κανείς υγιής άνθρωπος δεν μπορεί να είναι μαρξιστής. Είμαστε αντιμέτωποι με τις δυνάμεις της καταστροφής και του εκφυλισμού. Η Βαυαρία είναι ένας τόπος σχετικά υγιής, γιατί δεν είναι πολύ βιομηχανοποιημένη. Όμως, όλη η Γερμανία είναι καταδικασμένη σε μια έντονη εκβιομηχάνιση, επειδή έχει περιορισμένα εδάφη. Αν θέλουμε να σώσουμε τη Γερμανία, πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι οι αγρότες δεν θα εγκαταλείψουν τον κάμπο. Και αυτό προϋποθέτει ότι θα διαθέτουν επαρκή χώρο για να ζουν και να δουλεύουν».

- Και από πού θα προκύψει αυτός ο χώρος;

«Πρέπει να ανακτήσουμε τις αποικίες και να επεκταθούμε προς Ανατολάς. Υπήρξε μια εποχή κατά την οποία θα μπορούσαμε να είχαμε μοιραστεί την κυριαρχία του κόσμου με την Αγγλία. Τώρα, το μόνο που μπορούμε είναι να απλώσουμε τα αγκυλωμένα μας πόδια προς την Ανατολή. Η Βαλτική είναι κατ' ουσία γερμανική».

- Δεν θα ήταν δυνατόν να ανακτήσει την οικονομική της ισχύ η Γερμανία χωρίς να επεκτείνει τα εδάφη της;

«Ο οικονομικός ιμπεριαλισμός, όπως κι ο στρατιωτικός, εξαρτάται από την εξουσία. Δεν μπορεί να υπάρξει παγκόσμιο εμπόριο σε μεγάλη κλίμακα χωρίς μια παγκόσμια εξουσία. Εν πάση περιπτώσει, η Γερμανία δεν μπορεί να επεκτείνει τα εδάφη ή το εμπόριο της μέχρι να ανακτήσει ό,τι έχασε και έως ότου βρει τον εαυτό της. Βρισκόμαστε σε ανάλογη κατάσταση με εκείνη ενός ανθρώπου που του κάρηκε το σπίτι. Προτού κινήσει για πιο φιλόδοξα σχέδια, χρειάζεται μια στέγη να τον προστατέψει. Καταφέραμε να οικοδομήσουμε μια πρόχειρη στέγη που μας προφυλάσσει από τη βροχή, αλλά δεν είχαμε υπολογίσει το χαλάζι. Η Γερμανία έχει ζήσει μια καταίγιδα εθνικών, οικονομικών και ηθικών καταστροφών. Και το ανήθικο σύστημα των κομμάτων μας είναι σύμπτωμα αυτής της καταστροφής. Οι κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες μεταλλάσσονται σύμφωνα με τους συρμούς της εποχής. Η κοινοβουλευτική κυβέρνηση ανοίγει τις πύλες στον μπολσεβικισμό».

- Δεν τάσσεστε όπως κάποιοι Γερμανοί στρατιωτικοί υπέρ μιας συμμαχίας με τη Σοβιετική Ρωσία;

Ο Χίτλερ αποφεύγει μια άμεση απάντηση. Όπως την απέφυγε όταν στο παρελθόν του είχε ζητήσει να σχολιάσει τη δήλωση του Τρότσκι ότι, αν ο Χίτλερ αναλάμβανε την εξουσία στη Γερμανία, ίσως δεν είχε συμφέρον να επιτεθεί στη Σοβιετική Ένωση αλλά, αντίθετα, αν το κεφάλαιο δυσχεράνει τον αγώνα του, ίσως αναγκαστεί να παίξει σαν τελευταίο του χαρτί μια συμμαχία με τους μπολσεβίκους της ΕΣΣΔ.

- Ας υποθέσουμε ότι, σε περίπτωση γερμανικής εξάπλωσης στα ανατολικά, η Γαλλία θα

εισέβαλλε σε γερμανικά εδάφη...

«Δεν έχει σημασία πόσα τετραγωνικά χιλιόμετρα καταλαμβάνει ο εχθρός. Αρκεί να αφυπνιστεί το εθνικό πνεύμα. Θέλουμε μια μεγάλη Γερμανία που να ενώσει όλες τις γερμανικές φυλές. Στη δική μου θεώρηση του γερμανικού κράτους δεν υπάρχει θέση για τον ξένο, τον έκφυλο, τον κλέφτη ή τον κερδοσκόπο, ούτε για κανένα που δεν θα είναι ικανός να εργαστεί παραγωγικά».

Οι φλέβες στο μέτωπο του Χίτλερ φούσκωσαν απειλητικά. Η φωνή του βροντούσε μέσα στο δωμάτιο. Ακούστηκε ένας χτύπος στην πόρτα. Οι ακόλουθοί του τού υπενθύμισαν κάποιο ραντεβού. Ο Χίτλερ σηκώθηκε, κάνοντας σαφές πως η συζήτησή μας είχε τελειώσει.

Στις εκλογές, οι ναζι βουλευτές έφτασαν να αριθμούν τους 230 και να τρομοκρατούν το Ράιχσταγ (τη γερμανική βουλή). Ο πρόεδρος Χίντεμπουργκ κάλεσε τον Χίτλερ σε κυβέρνηση συνεργασίας με πρωθυπουργό τον βαρόνο Φραγκίσκο φον Πάπεν. Ο Χίτλερ αρνήθηκε. Τον ενδιέφερε η εξουσία. Νέες εκλογές, στις 6 Νοεμβρίου 1932, έριξαν τη δύναμη των ναζι υπέρ των κομμουνιστών, που, μαζί με τους σοσιαλδημοκράτες, συγκέντρωσαν το 38%.

Ήταν η ώρα που οι χρηματοδότες του Χίτλερ πίεσαν τον Χίντεμπουργκ να δώσει την εντολή στους ναζι «προκειμένου να αποφευχθεί κυβέρνηση λαϊκού μετώπου». Τέτοιο ενδεχόμενο δεν υπήρχε καθώς οι κομμουνιστές ακολουθούσαν το δόγμα του Στάλιν «η σοσιαλδημοκρατία και ο φασισμός δεν είναι αντίπαλοι αλλά αδέρφια δίδυμα» και οι σοσιαλδημοκράτες διαφωνούσαν με την πρακτική του «υπαρκτού σοσιαλισμού». Ο φον Πάπεν εκδηλώθηκε υπέρ του Χίτλερ. Την 1^η του Φεβρουαρίου 1933, ο Χίντεμπουργκ διέλυσε τη βουλή και προκήρυξε νέες εκλογές, για τις αρχές Μαρτίου. Αυτές, οι ναζι δεν ήταν διατεθειμένοι να τις χάσουν.

Στις 27 Φεβρουαρίου του 1933, ο συνεργάτης του Χίτλερ, Χέρμαν Γκέρινγκ, έδωσε εντολή στους δικούς του, που βάζουν φωτιά στο Ράιχσταγ. Ενοχοποιήθηκαν ένας Γερμανός και τρεις Βούλγαροι κομμουνιστές (ανάμεσά τους και ο μελλοντικός ηγέτης της Βουλγαρίας και τότε μέλος του προεδρείου της 3ης Διεθνούς Γκεόργκι Δημητρόφ). Η σκευωρία έπεσε στη

δίκη και οι κατηγορούμενοι αθωώθηκαν αλλά οι εκλογές είχαν ήδη γίνει. Περίπου 800.000 «αγανακτισμένοι» ναζί είχαν κινητοποιηθεί ενώ η χιτλερική προπαγάνδα δεν άφηνε περιθώρια στους αντιναζί να πάρουν ανάσα.

Ο Χίτλερ εξασφάλισε το 44% των ψήφων, που μαζί με το 8% των εθνικιστικών κομμάτων του έδωσε την πολυπόθητη εξουσία. Στις 21 Μαρτίου 1933, η νέα βουλή, με 441 ψήφους έναντι 94, έδινε δικτατορικές εξουσίες στον Χίτλερ, που σύντομα έμεινε μόνος κυρίαρχος. Το μοναδικό εμπόδιό του, ο γηραιός πρόεδρος της Δημοκρατίας φον Χίντεμπουργκ πέθανε τον Αύγουστο του 1934, σε ηλικία 87 χρόνων. Πειθήνια η βουλή, ανάθεσε στον Χίτλερ κι αυτό το αξίωμα: Τον έκανε φύρερ (πρόεδρο και πρωθυπουργό, ταυτόχρονα).

Αμέτοχη ανθρωπότητα παρακολουθούσε τις εξελίξεις που θα την οδηγούσαν στον Γολγοθά του Β' Παγκόσμιου πολέμου.

(Έθνος, 29.4.1997) (τελευταία επεξεργασία, 2.2.2009)